

Ένα κοινωνικό σύμφωνο για την Ευρώπη

EUROPEAN TRADE UNION CONFEDERATION

Εμείς, οι Ευρωπαίοι συνδικαλιστές ηγέτες, συνελθόντες στους κόλπους της Συνομοσπονδίας Ευρωπαϊκών Συνδικάτων, απευθύνουμε την παρούσα έκκληση και προτείνουμε ένα κοινωνικό σύμφωνο για την Ευρώπη.

Παρατηρούμε ολοένα και αυξανόμενες ανισότητες, μια όξυνση της φτώχειας και του αποκλεισμού, μια έκρηξη της ανεργίας, μια εργασιακή ανασφάλεια που πλήττει κυρίως τους νέους και μια εντεινόμενη απογοήτευση όσον αφορά το ευρωπαϊκό όραμα.

Διαπιστώνουμε μια ανησυχητική άνοδο του εθνικισμού, του ρατσισμού και της ξενοφοβίας. Αυτή η τάση που εντείνεται από τον ανταγωνισμό βασιζόμενο σε χαμηλούς μισθούς ενδέχεται να προκαλέσει μια απόρριψη του ευρωπαϊκού οράματος το οποίο η ΣΕΣ υποστήριζε πάντοτε.

Διαπιστώνουμε ότι η οικονομική και κοινωνική συμφωνία του Μεταπολέμου που οδήγησε στη δημιουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ευρωπαϊκού κοινωνικού προτύπου κινδυνεύει. Αυτό το μοναδικό κοινωνικό πρότυπο απέφερε σημαντικά πλεονεκτήματα στους πολίτες και τους εργαζόμενους και μας επέτρεψε να υπερβούμε την κρίση και να εδραιώσουμε την ευημερία.

Υποστηρίζουμε ότι πρέπει να δίνεται προτεραιότητα στα θεμελιώδη κοινωνικά δικαιώματα έναντι των οικονομικών ελευθεριών. Αυτό συνιστά το πνεύμα του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων που έχει προσαρτηθεί στη Συνθήκη της Λισαβόνας και πρέπει να τονιστεί σε ένα Πρωτόκολλο Κοινωνικής Προόδου που πρέπει να επισυναφθεί στις Συνθήκες.

Πιστεύουμε ότι η νομισματική ένωση πρέπει να συμβάλει στη διαδικασία ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, που βασίζεται στις αρχές της ειρήνης, της δημοκρατίας και της αλληλεγγύης καθώς και σε μια οικονομική, κοινωνική και περιφερειακή συνοχή. Είναι ο τρόπος με τον οποίο μπορεί να εξασφαλιστεί ένα μέλλον για τους πολίτες σε μια παγκοσμιοποιημένη οικονομία.

Υπενθυμίζουμε ότι ο δεδηλωμένος στόχος της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι η οικονομική και κοινωνική πρόοδος. Η επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής για την Ευρώπη του 2020 απαιτεί την ύπαρξη σταθερών από κοινωνική άποψη κοινωνιών, μια βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που θα βρίσκονται στην υπηρεσία της πραγματικής οικονομίας.

Θεωρούμε ότι ο κοινωνικός διάλογος είναι το μέσο που θα μας επιτρέψει να βρούμε δίκαιες και αποτελεσματικές λύσεις ώστε να καταπολεμήσουμε τη σοβαρή κρίση που αντιμετωπίζει η Ένωση. Και όμως, διαπιστώνουμε, δυστυχώς, ότι η άσκηση της δημοκρατίας και ο κοινωνικός διάλογος συχνά παραμελούνται, αποδυναμώνονται ή αποτελούν αντικείμενο επιθέσεων.

Απευθύνουμε έκκληση στην Ευρωπαϊκή Ένωση να εστιάσει την προσοχή της σε πολιτικές που βελτιώνουν τις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας και εξασφαλίζουν ποιοτικές θέσεις απασχόλησης, δίκαιες αμοιβές, ισότητα μεταχείρισης, έναν πραγματικό κοινωνικό διάλογο, τα συνδικαλιστικά και άλλα ανθρώπινα δικαιώματα, δημόσιες υπηρεσίες ποιότητας και την κοινωνική προστασία, συμπεριλαμβανομένων δίκαιων και βιώσιμων υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και συνταξιοδοτικών καθεστώτων· και επιπλέον, να εφαρμόσει μια βιομηχανική πολιτική που ευνοεί μια δίκαιη μετάβαση προς ένα πρότυπο βιώσιμης ανάπτυξης. Παρόμοιες πολιτικές θα συμβάλουν στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών στο κοινό τους μέλλον.

Απορρίπτουμε όλες τις πολιτικές που οδηγούν σε έναν ανταγωνισμό για χαμηλότερα πρότυπα, είτε πρόκειται για τα εργασιακά δικαιώματα, είτε για τους μισθούς, το χρόνο εργασίας, την κοινωνική ασφάλιση, τους φόρους ή το περιβάλλον.

Υποστηρίζουμε τις συντονισμένες οικονομικές πολιτικές όπως και το στόχο εξυγίανσης των δημοσίων οικονομικών, αλλά αποδοκιμάζουμε τα μέτρα για την οικονομική διακυβέρνηση που έχουν καθιερωθεί, τα οποία απειλούν τα κοινωνικά κεκτημένα των τελευταίων δεκαετιών, καταπνίγουν τη βιώσιμη ανάπτυξη, την οικονομική ανόρθωση και την απασχόληση και

καταστρέφουν τις δημόσιες υπηρεσίες. Για το λόγο αυτό, εκφράζουμε την αντίθεσή μας στη Συνθήκη για τη σταθερότητα, το συντονισμό και τη διακυβέρνηση (ΣΣΣΔ) στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση.

Εκφράζουμε επίσης την ανησυχία μας για τη μέθοδο που χρησιμοποιείται για την επίτευξη των στόχων της ΣΣΣΔ, καθώς έχει αποκλειστεί κάθε σοβαρή συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των πολιτών.

Εμμένουμε στο γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της πρέπει να σέβονται αυστηρά τις ευρωπαϊκές και διεθνείς πράξεις όπως οι συμβάσεις της ΔΟΕ, η νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και ο αναθεωρημένος Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης, στον οποίο η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να προσχωρήσει όπως και στο Πρωτόκολλό του, στο οποίο προβλέπεται ένα σύστημα συλλογικών προσφυγών (1995).

Για όλους αυτούς τους λόγους, απαιτούμε **ένα κοινωνικό σύμφωνο για την Ευρώπη**, το περιεχόμενο του οποίου προτείνουμε να συζητηθεί και καθοριστεί στο πλαίσιο ενός ευρωπαϊκού τριμερούς διαλόγου.

Η Συνομοσπονδία Ευρωπαϊκών Συνδικάτων εκτιμά ότι τα εξής σημεία πρέπει να συμπεριληφθούν σε αυτό το κοινωνικό σύμφωνο:

Συλλογικές διαπραγματεύσεις και κοινωνικός διάλογος:

Οι ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις και ο κοινωνικός διάλογος αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του ευρωπαϊκού κοινωνικού προτύπου και πρέπει να διασφαλίζονται στο ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Κάθε κράτος μέλος πρέπει να θεσπίσει τα σχετικά απαραίτητα μέτρα υποστήριξης.

Η αυτονομία των κοινωνικών εταίρων στο εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο καθώς και ο ρόλος και η θέση τους πρέπει να τηρούνται. Δεν μπορεί να υπάρχει μονομερής παρέμβαση των δημοσίων αρχών στις συλλογικές διαπραγματεύσεις ή στις υφιστάμενες συλλογικές συμβάσεις και η κάλυψη των εργαζομένων βάσει των συλλογικών συμβάσεων πρέπει να επεκταθεί όσο το δυνατό περισσότερο.

Η ενεργός συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στην ευρωπαϊκή οικονομική διακυβέρνηση και στα εθνικά σχέδια μεταρρυθμίσεων είναι απαραίτητη ήδη από το στάδιο της διάγνωσης. Το βάρος των ενδεχόμενων προσπαθειών προσαρμογής στις νέες καταστάσεις πρέπει να καταναμηθεί ανάλογα με τις οικονομικές δυνατότητες του καθενός και να μην το επωμιστούν μόνο οι εργαζόμενοι και οι οικογένειές τους.

Οικονομική διακυβέρνηση για μια βιώσιμη ανάπτυξη και απασχόληση:

Πρέπει να ληφθούν επείγοντως μέτρα για τον τερματισμό της κρίσης χρέους και την ανάθεση στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) του ρόλου του δανειστή εσχάτης ανάγκης, καθιστώντας έτσι δυνατή την έκδοση ευρωομολόγων. Τα προσαρμοσμένα σε κάθε χώρα προγράμματα ανάπτυξης πρέπει να εξετάζονται, να εγκρίνονται και να ελέγχονται σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους.

Είναι απαραίτητο να εφαρμοστούν ευρωπαϊκές βιομηχανικές και επενδυτικές πολιτικές που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση οικονομικών και περιβαλλοντικών προκλήσεων· προτεραιότητα πρέπει να δίνεται στις επενδύσεις σε βιώσιμες υποδομές, στην έρευνα και ανάπτυξη, στην τεχνολογία του κλίματος και στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Οι σχετικές επενδύσεις δεν πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό των δημοσίων ελλειμμάτων.

Πρέπει να καθοριστούν κανόνες για την εξασφάλιση ενός ρυθμισμένου, υγιούς και διαφανούς χρηματοπιστωτικού τομέα που θα είναι στην υπηρεσία της πραγματικής οικονομίας.

Πρόσθετοι πόροι που θα προκύψουν από μια ορθότερη χρήση των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών ταμείων, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ETE), την έκδοση ομολόγων για τη χρηματοδότηση μεγάλων έργων και μια ορθή φορολόγηση των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών πρέπει να διατεθούν για κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς σκοπούς.

Πρέπει να τεθεί ένα τέλος στις πιέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για φιλελευθεροποίηση των δημοσίων υπηρεσιών που εμπίπτουν στην εθνική αρμοδιότητα.

Πρέπει να εξασφαλιστούν αξιοπρεπείς μισθοί για όλους ώστε να ενισχυθούν η ανάπτυξη και η εσωτερική ζήτηση.

Είναι απαραίτητο να καθιερωθεί μια εγγύηση για τη νεολαία έτσι ώστε να εξασφαλιστεί ότι όλοι οι νέοι Ευρωπαίοι θα έχουν πρόσβαση σε μια αξιοπρεπή θέση εργασίας ή σε κατάλληλα μαθήματα κατάρτισης μέσα σε μια περίοδο τεσσάρων μηνών από τη στιγμή που δηλώνουν άνεργοι ή αποχωρούν από το σχολείο.

Πρέπει να ληφθούν μέτρα για τη βελτίωση της ποιότητας της απασχόλησης και την καταπολέμηση της επισφαλούς εργασίας, και να αντιμετωπιστούν οι καταχρήσεις που συνδέονται με τις συμβάσεις εργασίας μερικής απασχόλησης, τις προσωρινές συμβάσεις εργασίας ή τις συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου.

Είναι απαραίτητη η εφαρμογή ενεργών πολιτικών στον τομέα της αγοράς εργασίας που θα περιλαμβάνουν και πρωτοβουλίες για την υποστήριξη ατόμων με καμία ή περιορισμένη σύνδεση με την αγορά εργασίας.

Οικονομική και κοινωνική δικαιοσύνη:

Πρέπει να καθιερωθεί ένας αναδιανεμητικός και προοδευτικός φόρος εισοδήματος και περιουσίας και να καταργηθούν οι φορολογικοί παράδεισοι, η φοροδιαφυγή η διαφθορά και η αδήλωτη εργασία.

Είναι απαραίτητη η ανάληψη αποφασιστικής δράσης εναντίον της κερδοσκοπίας.

Πρέπει να ληφθούν αποτελεσματικά μέτρα που θα εξασφαλίζουν σε όλους τους εργαζόμενους ισότητα αμοιβών και ισότητα δικαιωμάτων για ίση εργασία · οι συλλογικές συμβάσεις και η ισότητα αμοιβών πρέπει να ισχύουν για όλους τους εργαζόμενους οποιοσδήποτε και αν είναι ο τύπος της σύμβασής τους, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για τον ίδιο χώρο εργασίας.

Είναι απαραίτητη η εφαρμογή πολιτικών για την εξάλειψη της μισθολογικής διαφοράς μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Ο καθορισμός μισθών πρέπει να παραμείνει εθνική αρμοδιότητα και να γίνεται σύμφωνα με τις εθνικές πρακτικές και συστήματα εργασιακών σχέσεων. Οι διαπραγματεύσεις μεταξύ των κοινωνικών εταίρων στο κατάλληλο επίπεδο αποτελούν τον καλύτερο τρόπο για τη διασφάλιση αξιοπρεπών μισθών και συνθηκών εργασίας· οι νόμιμοι κατώτατοι μισθοί, στις χώρες στις οποίες τα συνδικάτα τους θεωρούν αναγκαίους, πρέπει να αυξηθούν σημαντικά. Οποσδήποτε, όλα τα νόμιμα κατώτατα όρια μισθών πρέπει να τηρούν τα πρότυπα του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με τις δίκαιες αμοιβές.

Είναι απαραίτητη η εναρμόνιση της βάσης του φόρου εταιρειών και των κατώτατων συντελεστών για τη φορολογία εταιρειών, ενδεχομένως μέσω της καθιέρωσης ενός κατώτατου συντελεστή της τάξεως του 25% που αποτελεί το μέσο φορολογικό συντελεστή αυτή τη στιγμή στην Ευρώπη.

Απευθύνουμε έκκληση στις ευρωπαϊκές οργανώσεις εργοδοτών, στα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις εθνικές κυβερνήσεις και στις ευμενώς διακείμενες οργανώσεις να ξεκινήσουν συζήτηση για την παρούσα πρωτοβουλία της ΣΕΣ για ένα κοινωνικό σύμφωνο για την Ευρώπη.

